

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru primf docatu numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si republicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „
Pentru Romania:
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a timbrala pentru fiecare-cara publicatiune separatu. In locul deschisu 20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 30/18 aug. 1870.

Dram'a infioratoria d'intre Francia si Prussia este inca totu acolo, unde o-amu lasatu in Nr. trecut. Trochu si Palicao organizeza operarea Francei cu una iutiela nespusa. Lupt'a decisiva se astepta. Carea va fi inse lupt'a decisiva pentru Francia? Cate mii de Prusi voru trebu'i se cada, pana candu Bismarck si regele Wilhelmu voru pot'e dice: am invinsu, amu nimicitu pre francesi, pre Francia. Spereza ore prusii asemenea rezultate de la armele lor? Prusii se insiela amaru; francesii au trebuintia numai de una victoria mare carea, suntemn siguri, va fi a lor, si atunci pre teritoriulu Francei nu va remane nece unu pitioru de prusu.

Inse ce'a ce ne preocupa este, ca' ore cari voru fi consecintiele resbelului intre Francia si l'rusia? Remane-voru ore cele-l'alte poteri in neutralitate, ori-cum se va termina resbelulu prusso francesu, seu se voru grup'a tote seu in parte pre lang'a Francia seu Prussia si asi'e resbelulu va lua unu caracteru si una estensiune generale preste intrega Europa? Dreptu ca mai tote statele mari si mice, precum Russia, Angli'a, Austria, Italia, Norvegia, Belgia, Elvetia, etc. s'au pronunciatu pentru neutralitate, ba se dice ca unele aru fi incheiatu inca chiaru una liga de pace, cu inticlesulu, ca nece una parte contractante se nu pota esi d'in acesta liga, fara de a areta causele cari o aru indemna a prinde armele; inse nu trebe se ne incredemu pre tare in conventiunile secrete a le cabinetelor europene de asta-di, a caroru politica a fostu si este intrig'a, apesarea poporelor, insielatina si perfidi'a. De altmintrea tote aceste poteri, cari bucina meru neutralitatea, se inarmeza in ruptulu capulu; semnu invederatu, ca nece ele nu se incredu unele altor'a, ci ca fia carea are vr'unu cugetu rezervatu, astepta vr'o ocaziune buna, sunt degi' ingagiate seu in partea Francei seu in a Prusiei, voiescu a exploata, in fine, slabetiunea celor doue state belligeranti, seu au intentiuni ascunse si criminali de a pescui in turbare spre daun'a libertatii poporelor, seu ca, in fine, se temu a nu fi surprise de evenimente neprevedute.

Scimu, ca ranele statelor europene sunt nenumerate. Vedemu ca in Spania se lupta principiulu monarcicu cu celu republicanu, fara ca se se pota spera in curundu una stabilitate; vedemu ca Angli'a are una Irlanda, carea nu este nici decatu multumita cu impilarile lordiloru englesi; vedemu ca Francia inca suferu de multe rele interne, de cari ar' voi se scape cu ori-ce pretiu; Italia este de multu unu teatru de miscaminte revolutiunari, si se svërcolesce, fara a se pot'e intari si consolida conformu missiunei sale; Russia suferu de tote relele ce despotismulu i casuina, si apoi mai are si ea una Polonia care o nelinicesce; ce se dicemu, in fine, despre Turcia si Austro-Ungaria, statele cele mai despotice, cari au existatu candu va in lume? Mai vertosu Austro-Ungaria are cele mai multe rane d'intre tote statele europene, ca-ci tote natiunile ei sunt legate un'a de alt'a, asservite si tiranisate numai prin sabia si tunuri; constitutiunea ei de asta-di, privilegiulu exclusivu alu limbei germane si magiare, nimicescu nu numai libertatea naturale, dar' si cea cetatienesca a individiloru si natiuniloru de alte limbe; se privimu numai Ungaria cu institutiunile sale feudali, cu comitii ei supremi, grafi, baroni si aristocrati magiari, fara de legi civili, penali si administrative; se privimu Transilvania, unde singuru arbitriulu unoru fapture a le ministeriulu d'in Pest'a este lege, unde romanii n'au decatu a plat' si a tac'e, ca-ci constitutiunea d'in 1863/4 a acestei tiere este suspinsa, si romanii, — considerandu numerulu si preponderantia lor, — sunt eschisi de la tote reprezentantiele comitatense, cari sunt constituite numai dupa legea: sic volo; se mai privimu in Transilvania confusiunea ce domnesce in privint'a proprietatii de pamentu intre tierani si aristocrati, processele nenumerate urbariali, de comassatiune, de esposesiunare: da, se privimu tote aceste, si apoi se ne intrebamu, ca este ore

possibilu, ca resbelulu se fia localisatu intre Francia si Prussia; este ore posibilu, ca se nu se aprinda atata materia combustibile, carea este adunata si conglomerata de secle in Europa; este ore posibilu ca, dupa-ce tote guvernele armeza d'in tote poteri'e, se nu vedemu foculu estindindu-se preste intrega Europa, seu pentru ca poporele se fia tiente in sierbitute eterna, seu pentru ca se scape de tirania si sclavia rusinatorie si umilitorie?

Eca causele, pentru cari noi ne tememu, ca vomu fi surprinsi pre neasteptate de una conflagratiune generale in Europa, si inca chiaru d'in caus'a ca statele cele mai potinte sunt ocupate intre sine aflandu-se in una lupta crancena si omortoria. Cum se pote acesta si pentru ce se nu damu noi ore crediementu parolei de onore a statelor cari s'au pronunciatu pentru neutralitate? — va intreb'a cine-va. Lucrulu este lesne. Unu statu seu altulu, de exemplu, are simpatie pentru Prussia, si, crediendu ca este oportunu, se va resolve, ori d'in caus'a intereselor sale private, ori in urma ore-carei aliantie secrete, — a-i veni intr'ajutoriu. Eta referintiele schimbate; eta, ca unu altu statu se va grab'a tinda mana de ajutoriu Francei; eta, ca interesele se complica si eta, in fine, ca cele-l'alte state voru fi trase in jocu si intrega Europa nu va fi decatu unu torinte de sange; ba se pote afirma, ca chiaru si impacarea seu finca resbelului intre partile belligeranti potu se produca una interventsiune sangerosa a statelor neutrali, ca ei invingatoriulu va cere una desdamare deplina, teritoriale seu pecuniaria, pentru sacrificiele sale enormi, er' invinsulu, pentru a nu fi umilitu, va recurge dupa ajutoriu strainu, seu unele state asta di neutrali voru intreveni si voru dice invingatoriulu: Destulu! si eta inca una ocaziune pentru generalizarea resbelului. Macelulu generalu, infioratoriu si barbaru pote se fia cu atun' mai verosimilu, cu catu statele Europei, afara de mic'a Elvetia, sunt de una parte aruncate in sclavia cea mai brutale, era de alta parte chiaru si acele, cari aru fi incatu-va libere, depindu de la cupriciele unoru diplomati, a caroru ocupatiune este a produce certa si descordia, a insiela, a inversiuna spiritele si poporele, a imbraca minciun'a in vestmentulu adeverului, si apoi a ride in pumni de ignorantia si lasitatea poporeloru.

Pana candu poporele voru pandi dupa ce'a ce dice unu Bismarck, unu Goresakoff, unu rege, unu imperatu, si pana candu nu voru lega intre sine una liga sacra si indissolubila a pacci; pana candu nu voru proclam'a in solidaritate libertatea si independintia reciproca si inviolabile a totororu acestoru familie mari a le umanitatii; pana candu cabinetele si diplomati'a si-voru joa rolurile loru intrigante, infame si vile, spre batu-jocur'a libertatii si intereselor vitali a le poporeloru: pana atunci lupt'a intre libertate si sclavia va esiste; pana atunci pacea va fi pururea periclitata; ce dicemu? pana atunci pacea va fi numai minciuna; pana atunci progresulu si civilizatiunea voru fi pururea insultate de tirani, despoti, diplomati, insielatorii poporeloru; pana atunci constitutiunile voru fi cele mai pure insielatiuni.

In asemenea impregiurari, detorint'a totororu poporeloru ar' fi d'a se alia, d'a-si garant'a independintia imprumutata, d'a alunga tiran'a brutale si umilitoria si d'a-si intinde man'a fratiesca pentru totu-de-un'a. Inse pot'e-se-va ajunge acesta? Noi nu credemu, ca ci poporele sunt inca minore; ele stau sub tutela unoru individi de multe ori degradati, corupti, reutatosi, si mai totu-de-un'a orbiti de patimele si interesele loru egoistice.

Considerandu dara refrintiele de asta-di a le statelor europene, noi credemu, ca generalizarea resbelului d'intre Francia si Prussia este mai multu decatu verosimila. Aceste doue state se pregatira atata, pana ce veduramu in fine pre neasteptate, ca resbelulu erupse cu tota furia sa. Germania cea mare, culta si civilizata, striga asta-di intregei lumi: *Lex mihi Mars!* Ce potemu astepta apoi de la Russia, Austro-Ungaria,

Turcia, cari se pregatescu, se armeza si inroleza fetiori ca neci una data? Cine nu vede, ca resbelulu generalu este la usia, si ca ne amenintia in totu momentulu, numai la una vorba a lui Beust-Andrassy, Gorceiakoff seu a cutarui pasia?

Eta caus'a, pentru carea amu d'fusu noi Romaniei, ca se se armeze fara amenare si d'in tote poteri'e, ca-ci or'a pote se sosescu, candu existintia ei va fi pusa in jocu. Asemene trebuie se faca si cele-l'alte popore mice d'in Orientu, ca, la momentulu datu, se-si pota aperi in comunu libertatea si independintia. Tote aceste cu atatu mai vertosu ca, in curendu, pote se audimu ca una aliantia tripla intre Prussia, Russia si Austro-Ungaria este fapta implenita.

De pre campulu resbelului.

Au trecut degi' mai doue septemane de la sangerosa lupta intemplata la Rezonville, in 18. augustu, fara ca se se constate inca, ca intru adeveru, care este invingatoriulu si care celu invinsu. Ambe partile belligerante si-revindica invingerea, fia-carea pentru sine; prusii afirma, ca au remasu domni preste campulu luptei, anuciandu totodata, ca numirea oficiale a invingerii d'in 18. aug. este „invingerea de la Gorce“; d'in contra francesii numescu lupt'a de la Rezonville, d'in 18. aug., „invingerea de la Joumont“, prin urmare, ca se revindica in favorulu armelor francese si alu maresialului Bazaine. Si, intru adeveru, daca consideramu planulu si scopulu maresialului Bazaine, care a fostu retragerea armatei francese de la Metz, si intrunirea ei cu armata de la Chalons, ce'a ce, conformu scriiloru parisiane, a si succesu, atunci invingerea este a francesiloru, de ora ce prusii aru fi remasu si fara lupta domni preste campulu de bataia, si numai atunci aru fi reusitu invingatori, daca li-aru fi succesu a impede'a armata lui Bazaine in retragerea ei.

Diurnulu francesu „Patrie“ scrie, cu privire la lupt'a d'in 18. augustu, urmatoriele: Dupa-ce maresialulu Bazaine, a fostu batutu, in 14. aug., pre inimicu la Metz, in 15. si 16. intre Gorce si Doncourt la Gravelotte, si dupa-ce in 17. aug. a fostu sustienutu mai multe atacuri viue, in 18. aug. a reportatu una invingere la Joumont. Lasandu pre inimicu a se estinde intre elu si Verdun, maresialulu a avutu fara indoieia scopulu, a se retrage spre nordu, urmandu cursulu Moselei, pre tiermurulu stangu catra Thionville, pentru a ajunge la Longwy, Montmedy si Sedan si se incungiure Verdun-ulu pre partea nordica. Mersulu a avutu multe avantagie. Inainte de tote nu s'a riscatu nemic'a, ca-ci de la Metz, una fortaretia, pana la Thionville, alta cetate fortificata, sunt numai 40 kilometri, unu mersu bunu. Daca ar' fi fostu atacatu pre drumu, maresialulu Bazaine, la casu candu ar' fi fostu batutu, ar' fi potutu ajunge, dupa impregiurari, la unulu seu celu-alaltu d'ir aceste locuri. Inca si mai multu, prin acesta miscare i-a succesu maresialului, d'a insiela pre inimicu, d'a scapa d'innaintea lui si d'a strica combinatiunile generariloru lui.

Si a nume, planulu prusiloru este urmatoriulu: Fruntea armatei principelui de corona se intorce spre Chalons preste Bar le Duc; fruntea armatei principelui Fridericu Carolu spre Verdun, pentru ca estu-modu se taie pre Bazaine; ambe armatele stau in comunicatiune, pentru ca se se pota ajuta imprumutatu. Acum, intorcundu-se Bazaine spre nordu, departeza pre principele Fridericu de catra principele de corona, asi'e in catu acestu-a nu-si mai pote radima arip'a sa cea stan-ga pre arip'a drepta a armatei principelui de corona.

Acum, daca principele de corona nu si-parasesce pusetiunea, intrevine una impartire si slabire a poterei inimicului. Aceste sunt avantagiile generali ale acestei combinatiuni.

Inse Bazaine a avutu unu scopu si mai specialu. Elu conta, ca in retragerea lui va fi persecutatu de trupele d'in fruntea armatei principelui de corona, si ca le va nimici. Calcululu

acestu-a s'a realizat. Prussii voia să impedece pre Bazaine cu trei corpuri de armată. Maresialulu tiend în siacu pre inamicu la Doncourt cu câte va regimente, puse în ordu de bataia; dupa acea lasă ca grosulu armatei sale se îde pusetiune acoperita în deretrulu padurilor si aradicatureloru, si respinse pre prusi în gropetele cele mari de pre terenulu de la Jorument, nu departe de Maicières-les-Metz.

Macelulu a fostu terribilu. Detaiurile lipsescu inca, inse unele sciri atesta, că s'a intemplantu una versare inforatoria de sange. Dupa acesta intemplantare mare, marosialulu a cascigatu cale deschisa. Dusu-s'a la Thionville? s'cu s'a rentorsu la Metz? nu o scimu. Acea e siguru, că armata a primitu atâta intarire d'in Vogese, încatu se pote contă, că va poté impedece retragerea inamiculu batutu la Châlons. — Garnisonela intrunite d'in Belfort, Thionville, Pfalzburg, Metz si Strassburg, ajutate de una rescola de masse a poporatiunei tierane, voru formă în resaritu una bariera neinvinsă contr'a remasitieloru armatei prusesci.

Intre impregiurările aceste, Bazaine a trebuitu să se retraga cătra Montmédy, de unde a potulu ajunge la Châlons cu calea ferata. Ni se comunica, că maresialulu a sositu degiă între Longwy si Montmédy. — Intre aceste-a, maresialulu Mac-Mahon se pregatesce ca să pornesca; se pote că se afla degiă pre cale în fruntea unei armate de 100.000 fetiori. — Or'a decidietoria se apropia.

Diuar. „Pester Lloyd“ publica urmatori'a corespundintia despre lupt'a d'in 18. aug.: Pont à Mousson, 22. augustu. Bataia de la Rezonville si Gravelotte, s'cu precum o numescu francesii, de la Mars la Tour, este un'a d'intre cele mai terribile bataie d'in seclulu al nou-spre-diecelea. Scopulu bataiei n'a potutu fi altulu, decatu ca Bazaine să taie prussiloru calea ce duce la Verdun si să i respinga preste Mosela. Francesii inse au intardiatu cu ataculu celu putienu 24 ore. Mercuri, în 17. aug., daca Bazaine si-ar' fi potutu intruni tote poturile, i-ar' fi succesu pote mai usioru a sparge frontulu prussiloru, pentru că în diu'a acea ar' fi avutu de lucru cu poteri mai nice s'cu celu putienu egale cu ale lui. Inse în 17. aug. si în noptea urmatoria, tote corpurile armatei principelui Fridericu Carolu s'au fostu intrunite pre acestu drumu fatalu; de asemenea si întreg'a armata a generalulu Steinmetz a fostu concentratu la Metz. Si cu tote aceste resultulu eră inca lungu tempu dubiu. Prussii fure respinsi dupa media-di, de cătra batalionele asaltatorie ale francesiloru, d'in pusetiunile loru de la Rozerieulles, St. Hubert si de la, asié numitulu drumu romanu; prussiloru ni li a fostu succesu nici chiaru până la 6 ore s'era a-si reocupă pusetiunile perdute. — Dupa acesta, corpulu 5. de armata, comandatu de Faily, i-a succesu a strabate cătra Conflans, una impregiurare, carea, lucru admirabilu, nu se mentiunea în telegramele oficiale prusesci. Granatele cadeau până în apropierea cartirulu principalu alu regelui, ba unele cara ale statulu majoru fure aruncate în gropetele sioselei. — Situatiunea deveni totu mai serioasa. Dreptu documentu, cătu de mare a trebuitu să fia confusiunea, sierbesce impregiurarea, că artileria prusescă a impuseatu a supr'a trupeloru prusesci. Acesta sorte o avura mai multe batalione de venatori, d'intre cari batalionulu alu 8. fū sfaramatu cu totulu de glontiele artileriei, carea stetea d'inderetrulu lui. E siguru, că raportulu oficialu prusescu va ascunde si faptulu acestu-a.

În acesta pusetiune critica apară numai decatu generalulu Steinmetz în flanc'a cea stanga a francesiloru. Incepea a se întuneca degiă, candu elu innaintă cu doue corpuri a le sale de la nord-vestu spre Maison-Rouge, si incepă ataculu cu artileria sa. Principele Fridericu Carolu si generalulu Moltke, carele s'a espusu de doue ori în acesta diua, si-adunara inca una-data regimentele storse prin lupt'a cea lunga; inca una-data se asaltara pusetiunile cele perdute — si, intru adeveru, pre la 8 ore s'era ele venira în posesiunea prussiloru, era Bazaine se retrase spre Metz.

Perderile sunt enorme în ambe părțile. Ele fure, în primele zile, pre putienu calculate. Chiaru si asta-di, patru zile dupa bataia, tafisiurile sunt inca totu pline cu morti. Mormintele se estindu mile întregi. Multi raniti, cari verosimilu si-au cerentiu locu de repausu si scutu, s'au trasu în tufisie, unde au si moriu. Miseria e terribila! Se dice că în aceste patru zile s'au îngropatu 18.000 de morti, prusi si francesi, si cu tote aceste mai sunt inca una multime de morti neîngropati.

Scirile venite d'in Parisu ni spunu, că capitala Franciei se pregatesce la una lupta mare. În cercurile ministeriali se asigura, că în Parisu au sositu sciri forte bune de la armata maresialulu Bazaine, si că maresialulu de la Magenta,

Mac-Mahon, va navali a supr'a principelui de corona prusescu, si-lu va nimici. Tota lumea afirma: „Bazaine si-are planulu s'eu.“ si Palikao sioptesce suridiendu: „Daca asiu spune ce'a ce sciu, totu Parisulu ar' illumina.“

Conformu sciriloru francese demne de tota increderea, armata maresialulu Bazaine s'a unitu degiă cu a lui Mac-Mahon, si ambe armatele voru operă estu-modu, ca să ajunga la Parisu de una-data cu a trei-a si a patr'a armata nemtiesca si, dupa-ce aceste voru fi atacate în frontu de trupele d'in Parisu, să le atace în flanca si să le nimicesca; de asemenea si trupele nemtiesci d'inderetru voru fi nimicite de glotele, cari se voru organiză, era garnison'a d'in Metz va luă offensiva, contribuind si ea, ca neci unu prusu si nemtiu să nu pota scapă d'in Francia. — Raporturile prusesci spunu, că armatele nemtiesci opereza cu precautiune atâtu de mare, încatu una surprindere d'in partea francesiloru este imposibile, si că prussii voru ajunge la Parisu innainte de ce armata francesă ar' primi intaririi Se dice, că a 3 si a 4. armata germana, cari mergu spre Parisu, consistu d'in una diumetate de millionu fetiori; preste totu, Prussia are degiă în Francia una armata de 500.000 fetiori, carea se intarece pre di ce merge. Tempulu ve aretă, în cătu sunt adeverate aceste sciri, si pentru acea le si publicamu fara neci unu comentariu.

Unu telegramu d'in Basel, cu datulu 28. augustu, spune: Cerenla fain'a că maresialulu Mac-Mahon merge spre Metz cu 120.000 fetiori, pentru ca să navalesca în spatele prussiloru si estu modu să ajute maresialulu Bazaine, ca să se retraga cu trupele sale de la Metz. Unu altu telegramu d'in Brussela, si datatu d'in 28. aug., contiene: Maresialulu Mac-Mahon e pre cale cătra Metz. Principele de corona prusescu s'a opritu cu armata sa, si se crede, că va merge în ajutorulu armatelor amenintate la Metz. Unu altu telegramu, totu d'in Brussela, ni spune, că asediarea cetății Strassburg nu a facutu neci unu progresu. Garnison'a face a dese ori asalte, prin cari causéza perderi însemnate asediatoriloru.

Scirile venite d'in Francia, în 28. aug., spunu, că prussii nu continua mersulu loru spre Parisu, până candu nu voru avé mai antău una lupta cu Mac-Mahon. Ministrulu interneloru comunica, cu reserva, urmatoriile: Armata principelui de corona, carea a ocupatu Châlons-ulu, pare a se retrage cătra Suippes. Prussii, cari au postatu în departimentulu Aube, si au parasitu castrulu, si mergu spre Sommepey. Cam la 2500 fetiori au trecut cu trenulu pre la Joinville si s'au trasu spre Vassy si Motier. Inimiculu innaintéza de la Monthois, Grandprés si Croix-aux-Bois, spre Rethel si Voizières. — Unu telegramu d'in Parisu ni spune, că maresialulu Bazaine a tramisu guvernulu una depesia, în carea dice, că nu este taiatu si că are incredere mare în succesulu armeloru sale, regindu-lu totodata ca să nu reveleze neci una scire despre miscarea armatelor.

Nu incupe indoiela, că francesii tienu în secretu tote pusetiunile si mersurile loru. Asié, cestiunea, daca intru adeveru maresialulu Bazaine se afla în Metz s'eu aiurea, inca totu nu e pre deplinu resolvita; de asemenea nu se aude nemic'a neci despre Mac-Mahon. Se dice că acestu-a s'ar' fi retrasu la Rheims; retragerea lui inse a trebuitu să urmeze de la Châlons, candu acestu-a fi parasitu de trupele francese, prin urmare innainte de ast'a cu una septemana. Nime nu scie unde se afla Mac-Mahon de presinte; unii dicen, că merge aproape de confiniile belgiane luxemburgice preste Mezières, Sedan, Montmédy si Thionville, pentru a dá mana de ajutoriu maresialulu Bazaine, si acesta e caus'a, că mic'a potere armata a prussiloru, carea a postatu la Stenay, s'a retrasu spre sudu; dupa una alta versiune, Mac-Mahon si a condusu trupele sub mureii Parisulu. E unu c'importantu, că nu se aude nemic'a despre una innaintare a prussiloru pre lini'a Thionville—Sedan; prin urmare, acesta linia pare a fi deschisa pentru francesi, era generalulu Steinmetz si principele Fridericu Carolu abié au mai innaintatu. De alta parte scirile francese spunu, că armata principe lui de corona prusescu fū respinsa la Epernay. Era a principelui de corona sasescu la Verdun Deci drumulu spre Parisu nu este inca asié „de schisu“, precum ni-au fostu anuntiatu telegramele prusesci indata dupa bataia d'in 18. augustu. Cartirulu principalu alu prussiloru se afla inca în Bar-le-Duc, prin urmare innaintarea prussiloru stagneza de vre-o câte-va zile, prin ce francesii casciga ce'a ce li e mai necesariu — tempu pentru a se organiză si concentra.

De la Comitetulu Centralu pentru serbarea la mormentulu lui Stefanu celu Mare

Cătra onoratulu publicu romanu !*)

Considerandu grav'a situatiune în care se afla de presentu întreaga Europ'a;

considerandu că, atâtu consecintiele, cătu si dimensiunile ce pote luă inca acestu rebelu îngagiatu la tiermuri Riului sunt neprecalculabile;

considerandu, în fine, că atâtu partea cea mai mare a junimei academice romane, sub impregiurările de fatia este impedeata, cătu si că publiculu nu se afla în dispozițiune de a poté participă în numerulu doritu la serbatoarea proiectata;

Comitetulu centralu cu parere de reu, se vede necesitatu a aduce la cunoscentia onor. publicu romanu că, conformu decisiunei sale, adusa în siedint'a d'in 4. aug. a. c., a aménatu serbarea pre anulu viitoriu, a decea pre 15. aug. st. v. 1871.

Usandu-se de acesta ocaziune, comit. centr. totu odata si esprime profund'a sa recunoscentia atâtu pentru simpatia si calduros'a imbratiosars, ce o-a manifestatu publiculu romanu fatia cu acesta întreprindere, cătu si pentru marimosele oferte transmise până acuma, spre realisarea unui scopu atâtu de nationalu si solemn.

Pentru ca onor. publicu să pota contralá atâtu activitatea ce o-a desvoltatu comit. centr. până acuma, cătu si starea si întrebantarea capitalulu dejă încursu, comit. centr. pune în vederea publiculu urmatoriulu conspectu despre venitul si spelele avute:

A) Venituri:

Prin d. B. G. Popoviciu, comere. în Vien'a	40 fl.	—	cr
de la junimea acad. rom. d'in Zürich, fr.	220=108	„	57
de la junimea acad. rom. d'in Paris, fr.	1300=640	„	29
de la junimea acad. rom. d'in Berlin, tal.	94=171	„	8
de la teologii d'in Blasiu	10	„	—
de la teologii d'in Cernenti	100	„	—
de la teologii d'in Gherla	20	„	—
de la teologii d'in Sabiu	14	„	—
de la junim. acad. rom. d'in Pest'a	32	„	—
de la junim. acad. rom. d'in Turinu	6	„	—
de la junim. acad. rom. d'in Vien'a (deocamdata)	65	„	10
de la D. Georgie cav. de Popoviciu (Bucovin'a)	200	„	—
de la Alesandru Popoviciu (Bucovin'a)	200	„	—
de la D. Nic. br. Mustaza	50	„	—
de la Const. Mirza	5 galb.=29	„	10
de la D. Roseovsky 1 Nap. si	5 flor.=14	„	83
de la D. cav. Stamati	10	„	—
de la D. Stef. Voronca 3 Nap. —	28	„	89
Prin d. Dem. Seleschi	79	„	—
ditto	5 galb.=34	„	32
Prin d. Rusu de la Halmagiu	15	„	20
Prin d. D. Popoviciu-Barcianu d'in Resinari	31	„	—
Prin D. Ios. Popu în Clusiu	23	„	—
Prin rev. d. I. Popescu în Sabiu	15	„	—
Prin D. M. Pitcu în Bucovin'a	20	„	—
Prin N. N.	5	„	—
Prin D. Calfescu, în Bucuresci	15	„	—
Prin D. G. cav. Flondoru (Bucov.)	100	„	—
Prin D. cav. Czerniewski ditto	50	„	—
Prin D. P. (Ungari'a)	4 tal. = 7	„	36
Prin d. G. cav. de Hormusaki	310	„	—
de la junimea acad. rom. d'in Jasi	400 fr. = 200	„	—
de la junimea acad. rom. d'in Bucuresci	600 fr. = 320	„	40
Prin d. Tétu de la deputatii rom. d'in Bucuresci	20 1/2 napol.	„	—
de la Societ. „Romanismulu.“	5 napol.	„	—
prin d. generalu Adrianu	3 1/2 napol.	„	—
de la domn'a Elen'a Istrate (Iasi)	2 1/2 napol. si 17 galb.	„	—
De la E. Mocioni	100 fl.	—	cr
de la d. Ant. Mocioni	100	„	—
de la Ales. Mocioni	50	„	—
de la Eug. Mocioni	50	„	—
de la V. Babesiu	10	„	—
prin d. Radulescu (Logosia)	7	„	—
prin rev. d. T. Vrasnasiu (Borgo-Prundu)	17	„	—
pe la d. Ales. br. Vasilco	250	„	—
de la Stanescu (Bucuresci)	184 fr. = 90	„	10
Sum'a: 31 Nap. 17 galb. si 3648 fl. 24 cr.			

B) Spelele:

Pentru primirea baniloru	10	„	37
pentru litografarea apelului	9	„	—
pentru espeditiunea apelurilor si spelele administrative ale corespundintioi comit. centr.	41	„	52
Delegatiunei care pornise la Putna pentru preparatiunea serbarci proiectate	100	„	—
Spelele pentru telegrame tramise d'in partea comit. centr.	27	„	—
Spelele biroului pentru chartia, enverte, timbre, etc.	24	„	67
Sum'a: 212	„	56	„

*) Tote celelalte p. t. organe ale publicisticii romane sunt rogute a reproduce acestu anuntiu.

C) *Conspectu generali:*

Venituri 31 Nap. 17 galb. si 3648 fl. 24 cr.
 Spese 212 „ 56 „

Remane deci unu plusu de 3435 „ 68 „
 si 31 Nap. si 17 galb.

Vien'a, 9. aug. 1870.

Presedintele:

Nic. Teclu, m. p.

Casierulu:

Secretariulu:

Petru Piteiu, m. p.

Ier. G. Baritiu, m. p.

Toti acei p. t. domni, cari voru fi facutu colecte si inea nu au tramisu banii, sunt rogati, a o face catu mai eucendu, pentru ca comit. centr. se pota capitalisa si acele sume.

Vien'a, 10. aug. 1870.

In numele comit. centr.

Presedintele:

Nic. Teclu, m. p.

p. Casierulu:

Secretariulu:

St. Ciureu, m. p.

Ier. G. Baritiu, m. p.

controlorulu.

Selagiu in lun'a lui Aug. 1870.

Aflandu-ne in timpul vacatiunei, credu a nu fi superfluu, ba credu a-mi face una detorienta, relatandu On. publicu cetitoriu romanu despre starea invetiamentului d'in scolele populare romane d'in Selagiu.

Ce bucuria ar' fi atatu pentru mine catu si pentru On. cititori, daca asi fi in stare a refera, ca noi asta-di nu mai suntemu acolo unde amu fostu in trecutu; ca instructiunea care e prim'a conditiune a existintiei unui poporu si a luat alta directiune, e considerata asta-di asié, precum merita.

Dorere inse, ca tristele experientie facute pre acestu terenu, ni dovedescu contrarulu. — Si apoi, ore cine e caus'a, ca instructiunea d'in scolele nostre populare nu progresedia cu tempulu, in care ne aflamu? Ne amu indatenatu a ne cal asupr'a preutimei; si, intru adeveru, fatia cu scolele nostre romane d'in Selagiu nu e nefundata acesta caintia.

Pana ce scolele nostre romane sunt de caracteru confesionalu, protopopii, ca inspectori tractuali, au detorienta atatu d'in punctu de vedere religionarulu catu si natiunulu a se ingrigi de bunastarea acelor.

Nu voiescu aci a aminti despre celea ce sunt de trebuintia la una scola bine organizata, ca-ci aceste tote sunt determinate in Art. de lege 38—1868; nu voiescu a aminti de periculu cu care sunt amenintiate scolele nostre confesionali la casu candu nu se voru organiza conformu legei, ca-ci aceste tote s'au d'isu mai de multe ori in tote diuarielile nostre romane; ei voiescu a face cunoscutu, ca in intregu Selagiulu, singuru Rev. D. Vicariu e care se interesedia de asta cauza atatu de delasata; care nu pregeta ostendela si nu pregeta nimica, numai ca scolele d'in tractele Rev. Dsale se se afie in stare buna, ca instructiunea se inaiutedie. D'intre d. d. protopopi, afara de 12, toti cei-a-l-alti dormu somnulu celu de morte, toti aru voi se li vorbesci despre ori si ce in lume, numai despre scola nu.

Nu potu trece cu vederea inse, a nu aminti acel pre energiosulu protopopu alu Tr. Bredului, d. T e o d o r u P o p u care, precum sum informatu, vediendu lips'a cea mare ce o dovedescu scolele d'in Tr. Dsale in cartile de invetiamentu, insu-si pre banii proprii cam deodata a procuratu carti precum si alte instruminte de invetiamentu pentru intregu tractulu; a facutu in anulu acestu-a trei visitatiuni tractuali, numai in cause seolare, s. a.

D. D. Protopopi cari, precum am d'isu mai susu, dormu somnulu celu de morte, au fostu si interpellati inea in Sinodulu Vicariale, tienu in Siumleu, in lun'a lui Iuliu a c., prin Dlu Andreiu Cosma, in privintia acestei lasitati si respective in privintia indiferentismulu doveditu fatia cu scolele populare.

Dlu Andreiu C o s m'a, precum sum informatu, a adusu in numitulu sinodu vicariale inainte, ca d. d. protopopi si preuti d'in vr'o 15 ordinatiuni consistoriale relative la scolele nostre populare, nici un'a, baremu in parte, nu e-au implinitu si au doveditu prin esemple, cumca nici nu areta semne ca voiescu a le implini; ba, ce mai multu, a amintitu in sinodu unele abuzuri in scole d'in partea dd. protopopi si preuti, pro cari, dupa ce Dntele lor nu s'au incercatu e le cambate neci barem cu unu cumentu, suntemu siliti a le radica la valora de adeveru, si fiindu adeverate aru impune grea responsabilitate protopopiloru si preutilorulu. Ce voiti Dloru? Cugetati dora, ca estmodu veti poté tiene scolele nostre populare ca scole confessionali, ca ci altmintrelea suntemu gat'a a presupune, ca dora Dvostra inadinsu voiti a le da in man'a altor'a, ca asié se ve mai impucinati grigile.

Ar' fi loculu se venimu la preuti. Acestora inse de li mai pomenesci de scola, indata ti spunu, ca trebue se se ingrigiesca de lucrurile lor economice, ca n'au atata auctoritate fatia cu poporulu ca se pota implini celea de trebuintia, ba unii, mergandu mai departe, dica ca de unde sunt ei dotati ca ingrigitori (directori) de scole, dra alii se temu ca, indujucandu poporulu se si facea detorienta fatia de scola, voru veni in conflictu cu d'insulu,

s. a. Faceti inse, Dloru, ca poporulu se veda ca, interesandu-ve de cauza, ve interesati de sortea lui insa-si; casigati-ve inainte de tote increderea lui si atunci fiti siguri, ca poporulu ve va urmari.

Trecundu apoi la intielegintia mirena si respective la deregatiunile civile cari, avendu in mana puterea executiva, potu influentia mai multu a supr'a poporulu, trebue sa marturisimu, ca de aici inca n'avemu multu de a asepta. Nu ne miramu inse tare de acesta, ca-ci Judii cercuali, cari sunt cei mai apropo de poporu, sunt mai toti de alta natiunalitate, carora nu pre multu li jace la anima inaintarea poporulu romanu; amu asepta inse mai multa activitate, mai multa interesare fatia cu caus'a scolaria de la cei doi domni Judi cercuali si unu juratu de natiunalitate romana. Am asepta, ca scolele d'in cercurile Diorsale se pota servi totu de un'a de modelu celoraltale.

Intielegintia privata inea pucine semne de activitate a doveditu pana acuma; cu exceptiune, ca in tractulu Bredului s'a infintiatu una „Reunione pentru crescerea poporulu, conformu proiectulu de statute publicatu in unu nr. alu Federatiunei, de „C o d r u s.“

I.
 invetiatoriu.

Romani'a.**Miscarea de la Ploiesci.***Relatiune*

a supra evenimentelor petrecute la Ploiesci in dia de 8. aug. curentu.

De la unu timpu incoce, d'in mai multe judetie de d'incece de Milcovu, precum si d'in capitala, guvernulu avea informatiuni a supr'a agitaciunilor ce se pregateau in acele localitati si mai cu seama in Romani'a mica, pre unde, de catra agentii ce se portau d'in locu in locu, se respandean sgomote, cum ca in curendu starea de lucruri actuale urmeza a fi resturnata. — Guvernulu inse, care a voitu a se feri de ori-ce mesura violenta, n'a incetatu de a recomanda administratiunilor locale cea mai descepta priveghiare, de a evita ori-ce provocare, dar' de a reprimá totu-una-data cu cea mai mare energia ori-ce incercare de desordine. — Guvernulu in cunoscentia responsabilitatii ce-lu privia, mai cu seama in faci'a evenimentelor politice ce se petrecu asta-di afara d'in tiera, nu in zedaru facuse apelu la patriotismulu si la devotamentulu functionariloru civili si militari.

Catu pentru orasiulu Ploiesci, guvernulu avea dreptu a fi mai ptienu ingrigiatu, fiindu-ca, in urn'a neorendueleuru caroru-a le-a slugitu de pretecastu alegerile d'in lun'a iuniu, se desarmase pre de una parte gard'a natiunale, er' pre de alta adunarea legislativa regulase transmiterea unei anchete parlamentarie pentru a examina causele d'iseleuru neorendueli ce au avutu locu cu ocaziunea alegeriloru; astu-feliu una mica garnisona statiuna in acelu orasiu.

De-si foi'a ce se publica in Ploiesci, usandu si abuzandu de libertatea nemarginata, ce s'a lasatu preseii in genere, nu inceta de a face apeluri la resturnari; totu-si guvernulu, fidelu programei sale, n'a usatu si nu va usá nici de acum inainte de nici una mesura preventiva, ci si-a rezervatu numai dreptulu de a-si indeplini, in momentulu oportunu, detoria ce-i incumba inaintea tierii si a Tronului, detoria de a interveni cu tota rigorea legiloru in momentulu candu vorbele se voru traduce in faptu.

Eta ce resulta d'in informatiunile ce guvernulu a primitu pana acum de la agentii sei:

Pre la 3 ore si diumetate dupa miediulu noptii, in dia de 7 spre 8 Augustu curentu, una banda numerosa, avendu in capu pre Candiano Popescu, Grigorescu, amendoi deputati, Matache Nicolau, fostu deputatu si primariu, si Ghitia Ionescu, au pasu man'a pre telegrafu si pre prefectura, amenintandu cu revolverulu pe amplotatii in functiune, au vestitu caderea Domnitorulu, numirea unei regentie in capulu carei-a s'aru gasi generalulu N. Goleacu, si intre ministrii d. Ionu Brateanu, er' d. Candiano Popescu s'a instalatu ca prefectu.

Acea aglomeratia, luandu d'in momentu in momentu proportiuni mai insemnate, pana la unu numeru de trei mii omeni, avendu in capu, pre langa individiu de mai susu, si pre consiliulu comanalu, unu preutu in vestminte, pre unu locotenentu in neactivitate, Comiano, imbracatu cu uniforma, si insociti de pompieri armati si gardisti municipali, avendu si unu standardu, au surprinsu casarm'a dorobantiloru, care nefiindu aperlata de catu de siepte dorobanti si unu numeru neinsemnatu de recruti, i-au desarmatu si au pusu man'a pre armele ce se aflau in casarma. Pre la orele siese au voitu a ataca si casarma trupeii de linie. Majorulu Polizu inse, care aflandu-se acolo

*) DD. protopopi, preutimea si inteligentia aru trebui se se intrepuna cu totu zelulu pentru a forma asemene reunioni pretotindene. Numai asié ar' poté se esa instructiunea populare d'in starea deplorabila, in carea se afla. Se intrebamu inse, ca ore cate conferintie se tienu la noi in cause scolastice? Indiferentismulu va fi perirea nostra!! Red.

ca ofieru recrutaru si pre care rebelii nu reusisera a-lu aresta, se puse in capulu companiei si nevoindu a dá credimentu unei depesie ce i-s'a presintatu ca dihi partea ministrulu de resbelu subscrisa: „I o n u B r a t e a n u“ la apelu ce i facuse de infratirea ostirei cu rebeliunea, i-a responsu cu baionet'a in mana, aperlandu casarm'a contr'a navalitoriloru. De la casarm'a au mersu la temnitia unde au liberatu unu numeru de arestati. Candiano, in calitatea sa de prefectu improvisatu si-instituitu autoritati in orasiu si in judetiu, si a datu ordinu de concentrarea toturor dorobantiloru si a graniceriloru d'in judetiu, si, spre acestu finitu, pre la 10 ore diu'a, s'a adresatu si la comandantulu graniceriloru de la Predealu.

Cu acesta ocaziune, la 11 ore din'a, prin siefulu statiunei telegrafice de la Predealu, a primitu guvernulu cele d'antaiu seiri despre cele petracute la Ploiesci comunicandu-se una telegrama adresata catra comandirulu graniceriloru de la Predealu si una alta depesia catra diurnalulu „Albina“ d'in Pest'a, prin care asemenea se anuncia detronarea Domnitorulu si instituirea unui guvern provisoru; amendou aceste depesie au fostu oprite la Predealu si nedate la destinatia lor.

Guvernulu a luat indata mesurile necesarie si pre la 12 ore noptea a primitu sciintie, ca rebelii au fostu prinsu, ordinea restabilita si autoritatile reintregite.

Cu acesta ocaziune guvernulu a fostu pusu in pozitiune de a face vro cate-va arestari atatu in Bucuresci, precum si intr'unu micu numeru de judetie, a unora persone a-supr'a caroru-a existia banuila de complicitate cu miscarea de la Ploiesci.

Instructiunea se numeza cu tota activitatea.

Se mai adauge ca de-si perturbatori s'au incercatu a pune man'a pre casieria biurulu postalulu, inse siefulu oficiulu respectivu a fugitu cu chiazile de la lad'a de feru. Asemenea s'a urmatu si cu casieria judetiulu.

Guvernulu, cu acesta ocaziune, a avutu satisfactiunea de a constata zelulu si activitatea de care a datu probe siefi ostirei, cari au luat parte la restabilirea ordinii, si mai cu deosebire dd. majori Polizu si Gorjannu, precum si devotamentulu trupeii.

Asemenea se adreseza multumiri corpulu telegraficu, si in specialu d-lui siefu de la Predealu Iuliu Filipescu, si amplotiloru de la Ploiesci, d-nii Iorgulescu si Constantinescu; s'a ordonat directiunei de a-i inainta pentru acesta devotata si inteligenta purtare.

Se publica acuma unu numeru de depesie si osobite acte emanate de la Candiano in calitatea sa de reprezentantu alu guvernulu provisoru:

D- l u i c a p i t a n u G e o r g e s c u, c o m a n d a n t u l e p u n t u l u i P r e d e a l u.

Principele Carolu resturnatu, guvernulu provisoriu instalatu, avendu de capu pre generalulu N. Goleacu ca regentu, sum prefectulu districtulu, numitu de guvernulu provisoriu, concentrati imediatu granicerii si, in 24 de ore daca se pote, se fiti in Ploiesci. Aseptu de la patriotismulu d-vostre si de la energia d-vostre acestu serviciu.

Candiano Popescu.

D i u a r i u l u i „ A l b i n a „ l a P e s t ' a.

Principele Carolu resturnatu, guvernulu provisoriu infintiatu sub titulu de regentia. In Ploiesci mare entusiasmu.

Candiano Popescu.

D- l u i s e r g e n t u i n s a r c i n a t u c u d a r e a a r m e l o r u.

Sunteti invitatu ca pre data, puscele ce aveti in pastrarea d-vostre, se le impartiti la poporu.

Prefectulu judetiulu Prahov'a,

Candiano Popescu.

Depesia data de Candiano d-lui majoru Polizu, alu carui originalu se afla la parchetulu judecatorelui de instructiune d'in Ploiesci:

Bucuresci, 8. aug. 1870, 7 ore 10 m. d.

D- l u i m a i o r u P o l i z u, l a P l o i e s c i.

Vi facu cunoscutu, ca princulu Carolu I s'a detronatu asta nopte de catra poporu. In numele guvernulu provisoriu vi ordonu a lua comand'a garnizonei si pre data a supune armat'a la juramentu pentru noulu guvern. Totu una-data ve veti supune la ordinele prefectulu Alesandru Candiano Popescu, veti mantiené ordinea, er' de urmare veti raportá pre data.

Ministru de resbelu ad-interim,

I. Brateanu.

Detaliurile ce voru mai veni se voru publicá treptatu.

Bucuresci, 10. aug. 1870.

Ministru de interne, M. Costache.

Bibliografia.

Balade populare romane, adunate de Mironu Pompiliu, Iasi, 1870, tipografia Societatii Junimea. Dedicatiune Societatiloru literarie ale studen-

tiloru Romani de presto Carpati. Pretiulu 1 leu nou. — Recomandam toturora iubitoriloru poesiei populare romane acosta colectiune interesenta a Dlu Mironu Pompiliu, carea contine 23 balade originale culose de pre valea Crisiului-Negru, situata la polele muntiloru apuseni ai Transilvaniei de catra Ungaria, si d'in scaunulu Sabiului. Dlu M. Pompiliu este cunoscutu publiculu romanu prin lucrările sale poetice bine inspirate. Se scie, ca genialulu nostru poetu popularu, D. Alexandri, luă prim'a iniativa de a aduna si de a prelucra, cu talentulu seu incomparabilu, una multime de creatiuni poetice sublime si de unu pretiu eternu ale poporulu romanu. Oper'a monumentale a Dlu Alexandri este asta-di continuata de mai multi tineri romani d'in tote provinciile Daciei vechie. Dlu Mironu Pompiliu inca este unulu d'entre acesti tineri zelosi, cari au si talentulu si inspiratiunea d'a pota inavuti literatur'a romana prin aceste flori pururea frumoase ale fantasiei poporulu romanu.

Colectiune de cantece, pentru scolele poporale si pentru clasele inferioare d'in gimnasia si scole reale, de Isidoru Vorobchieviciu, preutu ortodocu si profesoru de musica oborale. I fasciora. Cerneti. Tiparite si edate de Rudolfu Ehardt. 1870. Pretiulu 35 cruc. v. a. Amu d'isu mai a-dese ori in acestu diurnalu, ca music'a si cantarea sunt forte neglese la romani si mai vertosu in institutelu nostre mai inalte de invetiamentu, d'entre cari numai cate-va facu exceptiune in acosta privintia. Una astoptere si dorintia d'entre cele mai fierbinti a le nostre asta-di realizata prin fascior'a I. a Colectiunei de cantece, edata de zelosulu preutu Isidoru Vorobchieviciu. Dupa ce in prefatiune, Dlu autoru ni spune prin argumente bine sentite si exprimate, ca ce inriurintia aro music'a si cantarea a supr'a culturai omului, ni promite ca colectiunea pretioasa a Dniei sale va consta d'in 4 fasciore, contienendu fiecare cate 20 de cantece, si formandu tote fasciorele la olalta unu tomu intregu. Cantecele voru fi insirate, de la inceputulu pana in capetulu operai, asié, ca voru trece de la cele mai usiore totu la mai grele. Esercitandu-se bine copii in aceste cantece, se va descepta intrinsii si li se va desvoltă sentiulu musicalu nu numai pentru urmari melodiose de tonuri, ci si pentru combinările loru armonice. Melodiile d'in acosta colectiune de cantece sunt simple si placute, avendu totodata si coloritu nationalu; testurilo sunt alese astfelu, ca se nu treca preste cerculu de picepere alu copiiloru, evitandu-se cu rigorositate ori-ce espressione necuviintiosa seu nepedagogica. Tote cantecele d'in fascior'a I. sunt compuse pentru doue voci; fasciorele urmatorie voru cuprinde cantece profane si religiose pentru trei si patru voci, cantece poporale si compusetiuni potrivite musicali de la cei mai renumiti maiostri, si se voru eda in data ce fascior'a I. va adă d'in partea publiculu primirea dorita. — Recomandam cu totu adinsulu celei mai caldurose imbratisari a publiculu romanu acosta colectiune de cantece, prin carea se va desvoltă si la romani unu gustu mai viu pentru cantare, si a nume pentru artea cantarei. Speram, ca Dlu Vorobchieviciu va dá publiculu romanu si una scola de cantare, carea ar' pota se cuprinde teori'a notorulu, tacturiloru, diferiteloru semne si chiai, explicate tote prin exemple si exercitii, ca asié colectiunea de mare pretiu a Dsale se pota fi mai fructifera pentru toti, cati aru voii se cultivate cantarea.

VARIETATI.

*(Napoleonu in fuga.) Dominec'a trecuta sosi in Prerau cu trasura de Oderberg, unu comerciantu gidanu d'in Polonia, care atrase in gradulu supremu atentia celor de facia a supr'a sa. „Napoleonu in fuga!“ — strigau d'in tote partile si se indesau spre a vedea pre interesantulu ospe, care trebu sa se incue in vagonu spre a scapa de ochii curiosiloru. Se dice, ca gidanulu avea una asemenare asié de mare cu imperatulu Napoleonu, incatu multi nu voiau se renuncie la convingerea loru: ca este intr'adeveru Napoleonu. — Bietulu gidanu va fi doritu pota si elu vre-odata in viet'a sa, ca se fia Napoleonu, baremu numai unu momentu, si eta, dorintia i se implini, dar' vediendu sabia lui Damocle de a supr'a capulu seu, protestă si se jora, ca elu nu e Napoleonu, ci israelitu ortodocu d'in Polonia.

*(Patriotismulu comerciantiloru francesi.) Nu de multu, una multime de comercianti de bucate se infatisiaru la ministeriulu de comereiu alu Franciei, si i promisera ca i-voru administra tote bucatelile necesarie pentru aprovizionarea armatelor si a fortaretiloru. Ei n'au statoritu nece unu pretiu, ci au d'isu numai, ca Franci'a nu li va remane detoria. Eca patriotismulu, care animeza pre francesi! Ce deosebire intre acesti comercianti francesi si intre gidanii nostri, cari nu sciu decatu se exploateze nenorocirea generale pentru a face geschäfturi enorme si pentru a-si impli pungele. Amu d'isu noi, ca Franci'a este tier'a patriotismulu si sacrificiulu.

*(Ministrulu de justia) a emis unu

rescriptu catra tote jurisdicțiunile, in carele inainte de tote se dice, ca este forte batatoriu la ochi, cum-ca intre arestatii criminali se adă unu numeru forte mare de bolnavi. Impregiurarea acosta provine de acolo, ca criminalii se maltrateza adese ori in modulu celu mai inforatoriu, atatu la arestarea loru, catu si in decursulu investigatiunei, de unde apoi urmeza bolnavirea. Ministrulu de justia aviseza deci tote jurisdicțiunile, ca se ordone organeloru subalterne in modulu celu mai espresu, a nu maltratā pre criminali la arestarea loru si ca nice la investigatiune se nu se intrebuintieze nice unu felu de forcia fisica, cu atata mai putienu ca acosta procedura este strictu oprita chiaru si prin legile d'in 1847 si 48.

*(Unu spionu magiaru impuseatu.) Una depesia privata d'in Parisu spune, ca agentulu de cereale, Markus Hirschler d'in Dobretienu, fostu oficeru honv. de husari, fu prinsu ca spionu prusescu si in 20 l. c. judecatu la morte de catra tribunalulu de resbelu d'in Chalons, care judecata in acosta si di la 1 ora d. m. se si execută.

Sciri electrice.

Praga, 26. aug. Feudalii au invinsu cu una maiortate de 19 voturi Agitatorulu principalu pentru feudali a fostu c. hotek, ambassadorulu d'in Petropole. Conte Albertu Nostiz este maresialu alu tieriei, Bielsky lorutienetoriu. Cechii voru partecipa la dieta, la sen imper. inse nu. In siedintia de asta-di a clubulu germanu se infatisiara Rieger, Bielsky si Klaudy ca deputati ai clubulu boemu Rieger salutā pre reprezentantii germani ai Boemiei si li oferi man'a de impacare, ce'a ce pana acum a fostu imposibilu, de ora ce cechii au fostu cei oprinati. In Europ'a se pregatescu mari evenimente. Germanii si cechii Boemiei sunt desbinati prin nisece cestiuni, pre cari maiortatile nu le potu resolve, dupa cum dorescu; se se facea deci una incercare de impacare prin una comisiune afara de dieta, care comisiune se constee d'in cate cinci membri ai ambelor partide — Pre la 11 ore trami e clubulu germanu una deputatiune in clubulu boemu, carea multiumi pentru aplecarea la alegerea unei comisiuni, precum si pentru deschiderea calei la impacare. Linz, 26. aug. Clericia li nu partecipa la

dieta, si au de cugetu a presentā sen imper. (pentru care nu alegu) unu protestu in scriu contra constitutiunei

Berolinu, 26 aug Suspinderea generalulu Steinmetz de la comand'a suprema se constateza — Candidatiu Hohenzollerniana la tronulu Ispaniei a ajunsu era-si la ordinea d'ilei. (1) Pre langa cele trei armate sustatorie se va ma infintia una a patra subcomand'a principelui de corona sassonu

Parisu, 26 aug. Chevreau d'ise in camera, ca principele de corona prusescu a reapucatu mersulu spre Parisu. Comitetul de aperare va luā dis usetiuni pentru casulu unei asediari. Guvernulu si va face detorintia si se increde patriotismulu capitalei — Ministrulu l'ousson comunică in senatu ca, conformu sciriloru private, starea armatei lui Bazaine este escelinte. Pfalzburgulu se apera eroicesce, doue assalte fure respinse; prusii perdura 1500 fetiori — Avangardele prusesce se afla in departare de 12 chilometre de Rheims.

Brussell'a 26 aug Trupele d'in Algeri'a au sositu in Marsilia: intre Palicao si Trochu au intvenitu diferentia in privintia modulu cum se se intrebuintieze gard'a mobile — Se dice, ca imperatulu Napoleou ar' fi sositu in Parisu in 24 l. c. ser'a

Florentia, 26 aug. Ministerulu a decisu a indrepta indata trupe italiene spre Rom'a. Se crede, ca trupele papali voru resiste cu putere armata

Viena, 27. aug. Diet'a Boemiei s'a amonatu cu consentimentulu ambelor partide. Cechii nu voiescu se implinesca tote pretensiunile feudailorulu, de acosta se incerca a se impacā cu germanii

Bursa de Viena de la 29. augustu. 1870. Table with columns for 5% metall., Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred., Londra, Argintu, Galbenu, Napoleou d'or.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU Redactoru respond. interim. IONU PORUTIU.

Tote marfurile cari nu voru conveni O. D. cumperatori au se voru reprimi au se voru schimbati cu altele, ceea ce dovedesce soliditatea cea mai exacta.

Ornamente estine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metala nou (auru nou) facu de picesu pre cele geniuu pentru ca aceste noue fabricatiuni neci in coloru neci in forma (fagon) nu cedu celoru geniuu, apoi este de insemnatu ca nu costa neci a patra parte d'in pretiulu ce se da numai pentru forma (fagonulu) celoru geniuu, deci urmeza de sine ca se pota mai adese ori cumpara ceea ce este mai nou si mai modernu. Insa-si cunoscutoriulu pota fi amagiu cu acestea, atatu sunt de bine imitate.

Celle mai noue ornamente

- Brosie (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1. preafine 1 " 1 fl. 50, 1.60, 2-2.50.
Cercei, fini, 1 parcu. 50, 80 cr. fl. 1. preafini fl. 1.50, 2, 2.50.
Garniture intregu, ace, si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60, preafini lucrate fl. 2, 2.60, 3, 3.50, 4, 5.
Braciete, fine, 1 buc. 50, 60 cr. fl. 1. preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
Coliere preafumose, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 pana 1.50.
Medalione, fina, 20, 40, 60 cr. preafine 80 cr. fl. 1, 1.50.
Inelle preafumose, cu osebite petre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
Catene de orologic pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
Catene de gramadi, fine, fagon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.
Ace pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la camesia 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
Bumbi la maneco 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la galeru. 5 si 10 cr.
Garniture intregu, bumbi la camesie si maneco, 50, 60 cr. fl. 1, 1.50.
Legatura de statoriorie de orologic 60, 80 cr. fl. 1.
Inelle de auru genuinu cu pietre fl. 1. 50 cr. 2 fl. 2. 50 cr.
Catene de argintu, de 13 probe, auritu prin focu, scurte, fl. 3.50, 4.
Catene lungu la ghlu, totu de 13 pr. fl. 6, 7.
Medalione de argintu, 13 pr. aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente de ocieulu moderne

- compuse d'in mai multi stili de ocieulu finu tociti.
1 brosiu (acu) 40, 60, 80, cr. fl. 1, d'ito in argintu cuprinsi fl. 1.50, 2, 3.
1 par. Cercei, 50, 60, 80, cr. fl. 1, d'ito in argintu cuprinsi, fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
1 buc. pipernitia, groa, fl. 8.50
1 " clescu de zaharu fl. 6.50
1 " variga pentru servitio fl. 4.
1 " sararitia, simpla fl. 5.
1 " sar. pipera (duplice) fl. 10.50
1 " pocalu pentru oue fl. 5.
1 " pocalu pentru vinu fl. 19.
1 " stageru de olein si ocieulu fl. 30.
1 " coritia de pomu si pane lucrare fl. 30.
1 " siligrana fl. 30.
1 " luminaru de mana fl. 9.50

Ornamente fine de briliante.

Insa-si cunoscutoriulu pota fi amagiu prin aceste ornamente cuprinsu in argintu, prevediutu cu substratu auritu si cu acu, briliantelo (diamantii) imitati sunt de cristalu de munte Anu tocitu carelu nu perde viluulu focu, sunt si alte imitatiuni de petre pretioase.

- 1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
1 par. Cercei fl. 4, 5, 6.
1 par. bumbi de camesie fl. 2.50, 3.50, 4.50.
1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, 3.4.
Inelle cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
Cruclutite, inime a se paria la ghlu fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

negre, forma preafumosa si tinctorie, d'in sticla, lectu, lava, si corau de bibolu.

- 1 brosiu (acu) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.
1 par. Cercei 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.
1 buc. bracieta, 30, 60, 80 cr. fl. 1.
1 buc. coliera la ghlu, 50, 80, cr. fl. 1.
1 catena de orologic, scurta, 25, 30, 60, cr. fl. 1.
1 Catena la ghlu, 30, 60 cr. fl. 1.
1 bumbu de camesia, 4 cr.
1 par. bumbi la maneco, 15, 20, 30, 40 cr.
1 peptine, 20, 40, 60, 80 cr.

Ornamente pururea mirositorie

d'in plante indice, cari pastredia pururea mirosulu naturalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Acesta ornamente sunt neajunse in elegantia si placute pentru mirosulu celu bunu. — Salonulu, in carele va intrā o donna ce porta acosta garnitura, devine in cate-va minute profumatu.

- 1 brosiu (acu) 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 par. Cercei, 80, cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 bracieta, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
1 coliera, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
1 catena de orologic pentru domni, profumata, fl. 1.40.

Marfuri de argintu dupa fagonulu celu mai nou

preafinu, de 13 pr. cu marc'a de aperare, de la oficiulu de i. r. de Viena

Nomai prin cumperatore cu recostata de argintu vechiu cu pretiu oranu n'au fostu cu potintia a pota vinde marfuri de argintu genuinu cu petriulo urnatorie. (Argintulu vechiu lu schimbam.)

Table with columns for items like 1 duzina cutite de masa, 1 buc. pipernitia, groa, etc., and prices in fl.

Marfurile insemnate mai susu nu pretiurile si calitatea numita sunt de vendiure numai in depusetoriulu subsemnatulu. Listele pretiurilor pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interesea pro ori si cine a ave unu exemplariu.

In monarcia austriaca acesti artiele se afla de vendiure numai in depusetoriulu subsemnatulu (14.-15)

A. FRIEDMANN in Vienna, Praterstrasse Nr. 26.